

زبان و ادبیّات فارسی

(متون نظم و نثر ، آیین نگارش)

نکات دستوری و نکات ادبی)

دکتر هادی طرلانی

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان استان اردبیل

فهرست مطالب

۱۲.....	مقدمه
۱۴.....	تحمیدیه
۱۶.....	ادبیات توصیفی
۱۶.....	بوی جوی مولیان
۱۹.....	گلچین گیلانی
۲۶.....	سراب و تبرین
۲۶.....	اصفهان
۲۸.....	برف
۳۰.....	زیباترین اشیا
۳۱.....	تحقیق و پژوهش
۳۱.....	نکات نگارشی
۳۱.....	نکات دستوری
۳۱.....	نکات ادبی
۳۲.....	نامه ها
۳۲.....	انواع نامه
۳۴.....	ادبیات غنایی
۳۵.....	حافظ
۳۸.....	عراقی
۳۹.....	سعدی
۴۱.....	مولوی

۴۲.....	فرخی یزدی
۴۴.....	دهخدا
۴۵.....	لاهورتی
۴۶.....	مهرداد اوستا
۴۷.....	فروغی
۴۸.....	نظام
۵۰.....	مشی نفی
۵۳.....	تلخیص
۵۴.....	انواع تلخیص
۶۱.....	تحقیق و پژوهش
۶۱.....	نکات نگارشی
۶۲.....	نکات دستوری
۶۲.....	نکات ادبی
۶۳.....	ادبیات معاصر
۶۳.....	نسل نو
۶۴.....	قالب های شعر نو
۶۴.....	نیما یوشیج
۶۹.....	سهراب سپهری
۷۴.....	احمد شاملو
۷۶.....	اخوان ثالث
۷۸.....	پرویز ناتل خانلری

۸۳.....	گزارش
۸۵.....	تحقیق و پژوهش
۸۵.....	نکات نگارشی
۸۶.....	نکات دستوری
۸۶.....	نکات ادبی
۸۷.....	ادبیات داستانی
۸۷.....	داستان
۸۹.....	جلال آل احمد
۹۷.....	خاطره نویسی یا حسب حال نویسی
۱۰۵.....	تحقیق و پژوهش
۱۰۵.....	نکات نگارش
۱۰۵.....	نکات دستوری
۱۰۵.....	نکات ادبی
۱۰۶.....	ادبیات کودکان
۱۱۴.....	زندگینامه (biography)
۱۱۵.....	زندگینامه شخصی (autobiography)
۱۱۷.....	تحقیق و پژوهش
۱۱۷.....	نکات نگارشی
۱۱۸.....	نکات دستوری
۱۱۸.....	نکات ادبی
۱۱۹.....	ادبیات عامیانه

۱۳۳.....	سفرنامه.....
۱۳۴.....	جلال آل احمد.....
۱۳۹.....	دکتر علی شریعتی.....
۱۳۴.....	تحقیق و پژوهش.....
۱۳۴.....	نکات نگارشی.....
۱۳۴.....	نکات دستوری.....
۱۳۵.....	نکات ادبی.....
۱۳۶.....	ادبیات تعلیمی.....
۱۳۸.....	تدبیر زن پارسا.....
۱۳۸.....	تربیت از نظر سعدی.....
۱۴۱.....	پروردن و ادب نمودن کودکان.....
۱۴۲.....	در حقوق صحبت.....
۱۴۳.....	تک بیت هایی از صائب تبریزی.....
۱۴۴.....	خواجه نصیرالدین طوسی.....
۱۴۴.....	صدیق حقیقی.....
۱۴۸.....	هنر از ابن یمین.....
۱۴۸.....	تحقیق و پژوهش.....
۱۴۸.....	نکات نگارشی.....
۱۴۹.....	نکات دستوری.....
۱۴۹.....	نکات ادبی.....
۱۵۰.....	ادبیات انتقادی و اجتماعی.....

۱۵۰.....	دکتر شفيعی کدکنی
۱۵۲.....	تسيم شمال
۱۵۴.....	ايرج ميرزا (۱۲۹۱- ۱۳۴۳ هـ ق)
۱۵۵.....	انقلاب ادبی
۱۵۷.....	فرخی يزدي
۱۵۸.....	نيما يوشيج
۱۵۸.....	پروين اعتصامي
۱۵۹.....	ايرج ميرزا
۱۶۰.....	طنز
۱۶۲.....	انواع طنز
۱۶۴.....	عبید زاکانی
۱۶۹.....	تحقيق و پژوهش
۱۶۹.....	نکات نگارشی
۱۶۹.....	نکات دستوری
۱۷۰.....	نکات ادبی
۱۷۱.....	ادبیات عرفانی
۱۷۲.....	حافظ
۱۷۲.....	مولوی
۱۷۳.....	رشید الدین میبدی
۱۷۵.....	هفت مرحله سلوک
۱۷۹.....	تحقيق و پژوهش

- نکات نگارشی ۱۷۹
- نکات دستوری ۱۷۹
- نکات ادبی ۱۷۹
- ادبیات حماسی ۱۸۰
- حماسه چیست؟ ۱۸۰
- خصوصیات عمده حماسه ۱۸۱
- حماسه بیعی و مصنوعی ۱۸۲
- حماسه عاطفی و انسانی ۱۸۲
- دهخدا ۱۸۳
- سیاوش کسرایی ۱۸۵
- شفیعی کدکنی ۱۹۰
- حسین اسرافیلی ۱۹۲
- سلمان هراتی ۱۹۳
- تحقیق و پژوهش ۱۹۴
- نکات نگارشی ۱۹۴
- نکات دستوری ۱۹۴
- نکات ادبی ۱۹۴
- ادبیات نمایشی ۱۹۵
- تحقیق و پژوهش ۲۰۴
- نکات نگارشی ۲۰۴
- نکات دستوری ۲۰۴

۲۰۴.....	نکات ادبی
۲۰۵.....	ادبیات بیداری
۲۰۷.....	سپیده کاشانی
۲۰۹.....	تحقیق و پژوهش
۲۰۹.....	نکات نگارشی
۲۰۹.....	نکات دستوری
۲۰۹.....	نکات ادبی
۲۱۰.....	ادبیات انقلاب اسلامی
۲۱۰.....	علی موسوی گرمارودی
۲۱۶.....	محمد رضا آقاسی
۲۱۸.....	تحقیق و پژوهش
۲۱۸.....	نکات نگارشی
۲۱۹.....	نکات دستوری
۲۱۹.....	نکات ادبی
۲۲۰.....	ادبیات پایداری
۲۲۰.....	محمد حسین شهریار
۲۲۲.....	مهدی اخوان ثالث
۲۲۳.....	تحقیق و پژوهش
۲۲۳.....	نکات نگارشی
۲۲۳.....	نکات دستوری
۲۲۳.....	نکات ادبی

۲۲۴.....	ادبیات ترجمه ای.....
۲۲۴.....	درآمدی بر مبانی ترجمه.....
۲۲۵.....	الف - ترجمه ی تحت اللفظی.....
۲۲۵.....	ب - ترجمه ی جمله.....
۲۲۵.....	پ - ترجمه ی آزاد.....
۲۲۵.....	ت - ترجمه ارتباطی و ترجمه ی معنایی.....
۲۲۶.....	ش: بی.....
۲۲۴.....	تحقیق و پژوهش.....
۲۳۴.....	نکات نگارشی.....
۲۳۴.....	نکات دستوری.....
۲۳۴.....	نکات ادبی.....
۲۳۵.....	ادبیات جهان.....
۲۳۸.....	تحقیق و پژوهش.....
۲۳۸.....	نکات نگارشی.....
۲۳۹.....	نکات دستوری.....
۲۳۹.....	نکات ادبی.....
۲۴۰.....	نیایش واره.....

مقدمه

برنامه ریزان برای هر واحد درسی دانشگاهی اهداف کلی و جزئی تعریف کرده اند . برای زبان و ادبیات فارسی هم که زبان رسمی و وسیله ای برای برقراری ارتباط با تمامی افراد جامعه ایرانی است . قطعاً اهدافی در نظر است . به گمان ما شاید مهم ترین هدف درسی زبان و ادبیات فارسی تحت عنوان فارسی عمومی در رشته های مختلف دانشگاهی ، تقویت ارتباط و محکم شدن پایه های وحدت همگانی کشوری است . این ارتباط در چهار شکل ممکن انجام می گیرد .

(الف) گوش دادن و شنیدن

(ب) گفتن

(ج) خواندن

(د) نوشتن .

متن زبان و ادبیات فارسی (فارسی عمومی) هم باید در همین راستا باشد اما عمده کتب فارسی عمومی نوشته شده برای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی در سالهای اخیر بیشتر یک یا دوبعدی است . بنابراین اهمیت و ضرورت تألیف و گردآوری این کتاب در همین جاست که به هر چهار شکل ارتباطی توجه کرده است .

ساختار کتاب هم این چنین است که ، اول متون نظم و نثر به سبب ستوای فصل انتخاب شده است و در پایان هر فصل هم ، نکات لازم نگارشی ، دستوری و ادبی تحت عنوان تحقیق و پژوهش مطرح گردیده است . اما نحوه طراحی این مباحث به شکل متفاوتی است . در بخش نگارش ، اول نوشتن یک متن ، پیشنهاد شده است . در بخش دوم (نگارش) به آموزش و نگارش صحیح کلمات و جملات پرداخته شده است . و در

قسمت نکات دستوری هم ، مقوله یا مقولات دستور زبان آمده و در بخش ادبی ، مطالب آرایه ادبی مطرح گردیده است .

در این نکات نگارشی ، دستوری و ادبی مطالب بدون توضیحات آمده. علتش آن است که دانشجویان به جستجوی جواب صحیح بگردند . و در صورت موفق نشدن از استاد ، راهنمایی بگیرند . چون که به باور ما این شیوه بهتر از سایر شیوه ها جواب می دهد . بنابر این اساتید محترم این درس در پایان هر فصل ، ابتدا قبل از هر نوع توضیح ، او ، بن شواهدی ، ابتدا از دانشجویان گرامی توضیح بخواهند. تا ذهن و زبان آنان را به چالش بکشند . و در صورت نیاز و عدم توانایی دانشجویان اساتید محترم درس ، به توضیح و شرح موضوع بپردازند .

موجب امتنان خواهم بود اگر خوانندگان محترم نظر اصلاحی و پیشنهادی خود را از مؤلف دریغ ندارند . در پایان از همه کسانی که به نوعی یار و یاور مؤلف در به ثمر رساندن این کتاب بوده اند تسکین و تشکر می نمایم .

با احترام هادی طرلانی